

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบส่งเสริมการ
เกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายต่อพันธุ์ เกื้อนถ้ำ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ราไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ
นายพงษ์พันธ์ นันทขว้าง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบส่งเสริมการเกษตรตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบส่งเสริมการเกษตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 141 ราย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบไคสแควร์(Chi-square Test)

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 43.97 ปี ส่วนมากมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ร้อยละ 56.0 ระยะเวลาการรับราชการเฉลี่ย 20.06 ปี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่สมรสแล้ว มีรายได้เฉลี่ย 15,043.19 บาทต่อเดือน ได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ย 5.47 ครั้งต่อปี ประสบการณ์ด้านการส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 19.64 ปี ระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่งเกษตรตำบลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 18.75 ปี และได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรเฉลี่ย 5.80 ครั้งต่อสัปดาห์

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.7 มีความรู้เกี่ยวกับระบบส่งเสริมการเกษตรในระดับดี มีระดับทัศนคติอยู่ในเกณฑ์

ที่ดีต่อระบบส่งเสริมการเกษตรโดยมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากับ 3.54 และส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรที่ได้กำหนดไว้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับลักษณะพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สถานภาพสมรส

ปัญหาในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ในด้านเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรนั้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องการให้มีความทันสมัยเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันและให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร

Independent Study Title Knowledge, Attitude and Practices on Agricultural Extension System of Extension Officials in Chiang Mai Province

Author Mr.Torphan Tuentam

M.S.(Agricuture) Agricultural Extension

Examining Committee

Lecturer Rampaipan Apichatpongchai	Chairman
Asst. Prof. Warapa Kunaporn	Member
Mr. Pongpan Nandakwang	Member
Assoc.Prof. Dusdee Nalampang	Member

Abstract

The objectives of this study aimed to investigate knowledge, attitude and practices of extension officials in Chiang Mai on agricultural extension system as well as the relationship between official personal characteristics, economic and social factors and knowledge, attitude and practices on agricultural extension system. Problems and obstacles on agricultural extension system were also explored. The studied samples were 141 extension officials who had been working in Agricultural Extension office in Chiang Mai. Data were collected by using questionnaires and was analyzed in terms of percentage, arithmetic mean, maximum and minimum values, standard deviation and Chi-square test.

The research finding showed that most of sample population were male with an average age of 43.97 years and graduated bachelor degree. They experienced on agricultural extension system with average of 19.64 years. Fifty-six percent of them were Chiang Mai native with an average year of civil services at 20.06 years and mostly married. They had attended training courses approximately 5.4 times per annum. Their average salary were 15,043.19 Baht per month. Their working experienced as agricultural extension officers was at the average of 18.75 years. They received agricultural information about 5.80 times per week in average.

The majority of extension officials (83.7 percent) had knowledge of agricultural extension system at good level (3.54) as well as the attitude toward agricultural extension system, and most of them had practised on agricultural extension as their job description assignment.

From hypothesis testing, it was found that their attitudes on agricultural extension system were related to receiving agricultural information at 0.05 level of significance. On the other hand, their practices on agricultural extension system were related to marital status at 0.05 level of significance.

Problems on practices of extension officials were insufficient of operational budget. Regarding to providing information they are eagerly proposing for an updated information which necessarily concerned with the needs of farmers.